

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ
СИЛ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Домедична підготовка

Професійний обов'язковий освітній компонент
за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія»

підготовки бакалавра у галузі знань
С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

за спеціальністю С4 Психологія
мова навчання – українська

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах
на 2025-2026 навчальні роки.
Протокол від «__» _____ 2025 року № __

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Домедична підготовка»

Черкаси - 2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація навчальної дисципліни

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Домедична підготовка» сприяють формуванню у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного їх подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань надання домедичної допомоги при порушеннях або зупинці дихання, серцево-судинних порушеннях, зупинці серця, значних кровотечах, пошкодженнях голови та хребта, термічних ураженнях та гострих отруєннях в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння невідкладними діями та організаційними заходами, які спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри ПДОУ, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Фільчук Ірина Юріївна, викладач кафедри психології діяльності в особливих умовах навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнко, 8, кабінет кафедри ПДОУ.
E-mail	filchuk_iryna@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси*	Психологія діяльності в особливих умовах, домедична допомога, медицина надзвичайних ситуацій, психологічне здоров'я.
Професійні здібності*	Професійні знання та досвід викладання у закладах вищої освіти.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Успішно пройдений 40-годинний курс з тактичної бойової допомоги пораненим (TCCC), наданий Firefighter Aid Ukraine. 2. Успішно пройдений курс «The blast trauma care course» наданий International committee of the red cross. 3. Пройдено навчання з надання домедичної допомоги за навчальною програмою II рівня.

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру в кабінеті кафедри ПДОУ. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування необхідного рівня знань та умінь з питань надання домедичної допомоги постраждалим внаслідок надзвичайної ситуації.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	Обов'язкова професійна
Навчальний рік	2025-2026
Семестр	2
Обсяг дисципліни:	
в кредитах ЄКТС	4
загальна кількість годин	120
кількість модулів	1
Розподіл часу за навчальним планом:	
лекції	12
практичні заняття	52
семінарські заняття	-
самостійна робота (годин)	56
індивідуальні завдання	на вибір
Форма підсумкового контролю	іспит

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: базові шкільні знання з предметів «Біологія» та «Основи здоров'я».

Постреквізити: Базова загальношкільська підготовка.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	ПР 15.
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР 17.
Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	ПР18.
Використовувати засоби надання домедичної допомоги та застосовувати спеціальне захисне спорядження та оснащення, прилади контролю безпеки під час надання допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій, в т.ч. воєнного характеру.	ПР24.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 1.
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 2.
Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах та адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.	СК 13.
Здатність забезпечувати індивідуальну безпеку, надавати домедичну допомогу умовах надзвичайних ситуацій та застосовувати методи і прийоми відновлення й збереження власного здоров'я.	СК 16.

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. «ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА»

Змістовний модуль 1.

Основні положення домедичної допомоги

Тема 1.1. Введення до курсу. Правила поведінки на місці події.

Правові та організаційні засади надання домедичної допомоги. Правила поведінки на місці події. Принципи роботи екстреної медичної служби.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 1.2. Загальні поняття про анатомію та фізіологію людини.

Загальні поняття про анатомію та фізіологію. Характеристика систем організму.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 1.3. Транспортування постраждалих: умови, правила та підготовка.

Транспортування постраждалих: умови, правила та підготовка. Способи транспортування постраждалих. Ознайомлення зі способами евакуації постраждалих з транспортного засобу. Підйом та переміщення постраждалих.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Змістовний модуль 2.

Домедична допомога при порушеннях основних життєво-важливих функцій організму

Тема 2.1. Термінальні стани. Невідкладні дихальні стани.

Термінальні стани. Невідкладні дихальні стани. Ознайомлення з видами невідкладних дихальних станів. Ознайомлення з алгоритмом дій при невідкладних дихальних станах. Ознайомлення з алгоритмом дій у разі непрохідності дихальних шляхів. Техніки на подолання гострого стресу.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 2.2. Серцево-легенева реанімація. Алгоритм та правила проведення.

Правила проведення серцево-легеневої реанімації. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації у дітей та новонароджених. Ознайомлення з невідкладними серцево-судинними станами та алгоритмом дій при виникненні. Ознайомлення з алгоритмом дій при інфаркті міокарда. Ознайомлення з алгоритмом дій при інсульті.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 2.3. Інші невідкладні стани. Шок. Травми. Забій, переломи, вивихи.

Ознайомлення з поняттям шок та його видами. Ознайомлення з алгоритмом дій при виникненні шоку. Травма та її визначення. Ознайомлення з алгоритмом дій при ранах, забоях, вивихах. Домедична допомога при травмі голови. Домедична допомога при пошкодженні грудної клітини. Домедична допомога при пошкодженні черевної порожнини. Домедична допомога при пошкодженні очей. Ознайомлення з порядком надання домедичної допомоги при анафілаксії. Ознайомлення з порядком надання домедичної допомоги при епілептичному нападі.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Змістовний модуль 3.

Загальні принципи надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок та інших невідкладних станах

Тема 3.1. Домедична допомога при пошкодженні хребта та кінцівок.

Домедична допомога при пошкодженні хребта. Домедична допомога при пошкодженні кінцівок. Види пов'язок. Принципи проведення іммобілізації в залежності від механізму травми.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 3.2. Види кровотечі, способи зупинки масивної кровотечі у постраждалих.

Ознайомлення з алгоритмом дій при утопленнях. Загальна характеристика масивних кровотеч. Стан крововтрати. Ознайомлення з алгоритмом дій при кровотечах різної локалізації. Поняття про електротравму. Ознайомлення з алгоритмом дій при ураженні струмом та блискавкою.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 3.3. Домедична допомога при отруєннях.

Ознайомлення з алгоритмом дій при опіках. Ознайомлення з алгоритмом дій при відмороженнях. Поняття про отруєння. Ознайомлення з алгоритмом дій при гострих отруєннях. Ознаки передозування опіоїдами та особливості виникнення такого стану. Ознайомлення з алгоритмом дій при передозуванні опіоїдами.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 3.4. Порядок надання домедичної допомоги при укусах комах (змій, павуків, кліщів).

Порядок надання домедичної допомоги при укусах комах (змій, павуків, кліщів).

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Тема 3.5. Перша допомога при екстрених пологах.

Загальна характеристика вагітності та періодів пологів. Ознайомлення з алгоритмом дій при екстрених пологах.

Література: [Баз.: 1, 2, 3. Доп.: 1-13].

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять очна (денна, вечірня):

Назви модулів і тем	Кількість годин за формами навчання					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	поточний контроль
2-й семестр						
Змістовний модуль 1. Основні положення домедичної допомоги.						
Тема 1.1. Введення до курсу. Правила поведінки на місці події	12	2	4		6	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань
Тема 1.2. Загальні поняття про анатомію та фізіологію людини.	6	2	2		2	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань
Тема 1.3. Транспортування постраждалих: умови, правила та підготовка.	10	2	4		4	Усні та письмові опитування. Виконання транспортування постраждалих
Разом за змістовним модулем 1	28	6	10		12	
Змістовний модуль 2. Домедична допомога при порушеннях основних життєво-важливих функцій організму.						
Тема 2.1. Термінальні стани. Невідкладні дихальні стани.	14	2	6		6	Усні та письмові опитування. Відпрацювання алгоритмів домедичної допомоги

Тема 2.2. Серцево-легенева реанімація. Алгоритм та правила проведення.	16	2	6		8	Усні та письмові опитування. Виконання реанімаційних дій
Тема 2.3. Інші невідкладні стани. Шок. Травми. Забій, переломи, вивихи.	14	-	8		6	Усні та письмові опитування. Відпрацювання алгоритмів домедичної допомоги
Разом за змістовним модулем 2	44	4	20		20	
Змістовний модуль 3. Загальні принципи надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок та інших невідкладних станах.						
Тема 3.1. Домедична допомога при пошкодженні хребта та кінцівок.	8	-	4		4	Усні та письмові опитування. Виконання практичних завдань
Тема 3.2. Види кровотечі, способи зупинки масивної кровотечі у постраждалих.	13	-	6		7	Усні та письмові опитування. Накладання турнікетів та пов'язок, що тиснуть
Тема 3.3. Домедична допомога при отруєннях.	13	-	6		7	Усні та письмові опитування. Відпрацювання алгоритмів домедичної допомоги
Тема 3.4. Порядок надання домедичної допомоги при укусах комах (змій, павуків, кліщів).	7	2	2		3	

Тема 3.5. Перша допомога при екстрених пологах.	5	-	2		3	
Разом за змістовним модулем 3	46	2	20		24	
Підсумкова модульна контрольна робота	2		2			Письмові завдання та виконання практичних вправ
Всього	120	12	52		56	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Огляд постраждалого та оцінка його стану.	4
2.	Поняття про органи та системи організму.	2
3.	Підйом та переміщення постраждалих.	2
4.	Евакуація постраждалих з транспортного засобу.	2
5.	Невідкладні дихальні стани.	2
6.	Особливості надання першої допомоги при порушеннях прохідності дихальних шляхів та зупинці дихання, в залежності від віку постраждалого, стабільне положення.	2
7.	Психологічна підтримка постраждалих.	2
8.	Невідкладні серцево-судинні стани.	2
9.	Раптова зупинка серця, серцевий напад, інсульт.	2
10.	Серцево-легенева реанімація.	2
11.	Шок.	2
12.	Рана, забій, перелом.	2
13.	Черепно-мозкова травма, пошкодження живота, грудної клітини, очей.	2
14.	Інші невідкладні стани.	2
15.	Падіння з висоти, пошкодження хребта, кінцівок.	2
16.	Перша допомога при травматичних пошкодженнях. Принципи проведення іммобілізації в залежності від механізму травми.	2
17.	Особливості проведення рятування на воді та надання першої допомоги при утопленнях.	2
18.	Перша допомога при кровотечах різної локалізації. Сучасний підхід.	2

19.	Перша допомога при ураженні електричним струмом та блискавкою.	2
20.	Перша допомога при термічних ураженнях. Відмороження та опіки.	2
21.	Гострі отруєння.	2
22.	Передозування опіюїдами.	2
23.	Укуси тварин, комах, павуків, змій.	2
24.	Перша допомога при екстрених пологах.	2
25.	Підсумкова модульна контрольна робота	2
	Разом	52

Індивідуальні завдання (орієнтовна тематика індивідуальних завдань)

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час практичних занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень та ін.

Тематика індивідуальних занять, що наведена у програмі є орієнтовною. Здобувачам надається право вільного вибору теми індивідуальної роботи, що повинна відповідати таким критеріям як: актуальність та відповідність завданням навчальної дисципліни.

Детальний опис форм, вимоги до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань здобувачів викладені у методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на кафедрі психології діяльності в особливих умовах.

1. Основи тактичної медицини. Статистичні показники смертності на полі бою. Поняття домедичної допомоги. Основні принципи надання домедичної допомоги. Сектори поля бою. Обсяг та алгоритми домедичної допомоги в секторах.

2. Табельні засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовців: аптечка медична загальновійськова індивідуальна.

3. Правила користування засобами аптечки медичної загальновійськової індивідуальної.

4. Табельні засоби групового медичного оснащення бойового медика, старшого бойового медика: наплічник бойового медика, наплічник старшого бойового медика, сумка медична військова.

5. Перев'язувальні засоби. Види перев'язувальних засобів. Засоби для зупинки кровотечі хімічні (на тканинній основі): види, механізм дії. Оклюзійні наліпки: плівкові та клапанні.

6. Первинний огляд за алгоритмом САВС.

7. Алгоритм надання домедичної допомоги при болю (сектор укриття, сектор евакуації).

8. Бойовий стрес: ознаки, профілактика. Основні принципи роботи з бойовим стресом. Алгоритм надання домедичної допомоги при розладах поведінки. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

9. Бойова втома: ознаки, профілактика та надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

10. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. MIST REPORT: призначення, застосування.

11. Кровотечі: види, ознаки. Критичні кровотечі. Алгоритм зупинки кровотечі. Пальцьове притиснення магістральної судини. Зупинка кровотечі максимальним згинанням кінцівки.

12. Правила та техніка накладання різних видів джгутів, їхні переваги та недоліки. Використання підручних засобів для зупинки кровотечі. Особливості застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.

13. Види хімічних засобів для зупинки кровотечі. Техніка тампонування рани.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами (лекційні та практичні заняття з використанням навчальних манекенів, турнікетів, перев'язувального матеріалу та ін.), виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести та задачі;
- презентації результатів виконаних завдань;
- презентації та виступи на наукових заходах (конференціях, участь у тактико-спеціальних навчаннях, семінарах тощо);
- виконання практичних завдань (виконання реанімаційних дій, накладання турнікетів, накладання пов'язок на окремі ділянки тіла та інше);
- іспит.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі індивідуального опитування; виконання практичних завдань (виконання реанімаційних дій, накладання турнікетів, накладання пов'язок на окремі ділянки тіла та інше); виконання контрольних робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є:

- іспит (очна, вечірня)

Поточний контроль та самостійна робота					
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2		
T1.1	T1.2	T1.3.	T2.1	T2.2.	T2.3.
4 (2+2)	2	4 (2+2)	6 (2+2+2)	6 (2+2+2)	8 (2+2+2+2)

Поточний контроль та самостійна робота			Індивідуальні завдання	Підсумкова модульна робота	Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів за дисципліну
Змістовний модуль 3			10	10	30	100
T3.1	T3.2.	T3.3				
8 (2+2+2+2)	6 (2+2+2)	6 (2+2+2)				

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання. При виконанні практичних завдань оцінюється здатність правильно обирати необхідний алгоритм надання домедичної допомоги, вміння підібрати обладнання для надання домедичної допомоги та застосовувати його на практиці.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

2 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час виконання завдання, наводить аргументацію відповіді;

1 бал – здобувач орієнтується в темі та в змозі висловлювати свої думки, частково демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час виконання завдання;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкриває лише окремі положення, при цьому допускає суттєві помилки при виконанні практичних завдань.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, відпрацювання практичних навичок надання домедичної допомоги, самостійність виконання.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні підсумкової модульної роботи:

10-8 балів - вірно дані відповіді на три питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

7-5 балів – вірно дані відповіді на три питання, але допущені незначні помилки;

4-3 бали – дані відповіді на два питання;

2-1 бал – дано відповідь на одне питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Підсумкова модульна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант підсумкової модульної контрольної роботи складається з трьох питань. У відповіді на поставлені питання здобувачі вищої освіти повинні відобразити володіння навчальним матеріалом, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення прикладів, розв'язання домедичної допомоги в різних ситуацій тощо), оцінювати

факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні стани та допомогу, проявляючи особисту позицію щодо них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання та передбачає перевірку засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу дисципліни, розвитку їх творчого мислення, набутих знань, умінь та навичок і їх застосування під час вирішення практичних завдань. Здійснюється шляхом складання здобувачами іспиту за екзаменаційними білетами встановленої форми.

Зміст завдань підсумкового контролю формується відповідно до програми навчальної дисципліни, відповіді на які повинні відображати вільне володіння здобувачами обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді доцільно обраних алгоритмів надання домедичної допомоги), оцінювати стан постраждалого, швидко приймати рішення щодо надання допомоги, вміло використовувати підручні та спеціальні засоби для надання домедичної допомоги.

Тривалість усного іспиту для одного здобувача не повинна перевищувати 0,5 години (з врахуванням часу на підготовку та відповідь здобувача). Для уточнення рівня володіння матеріалом дисципліни екзаменатор може задавати додаткові питання.

Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання іспиту з дисципліни допускається не більше двох разів.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення іспит переривається та продовжується вже після відбою.

Критерії оцінювання знань здобувачів на іспиті:

30-27 балів – у повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст питань, а також швидко й правильно виконує практичне завдання;

26-19 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкриває зміст поставлених питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки під час виконання практичного завдання;

18-13 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки під час виконання практичного завдання;

12-7 балів – не у повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкритий зміст питань та завдань, допускаються суттєві помилки при виконанні практичного завдання;

6-1 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допускає суттєві помилки під час виконання практичного завдання;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту питань та не здатен виконати практичне завдання.

У разі не згоди із результатом підсумкового контролю або порушенням процедури його проведення здобувач має право на їхнє оскарження. Порядок такого оскарження викладений у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

Оцінювання самостійної роботи. Результати самостійної роботи спеціально не оцінюються, але виявляються під час діагностики знань з навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни, засвоєний у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль, передбачений робочим навчальним планом, разом з іншим навчальним матеріалом дисципліни і оцінюється за критеріями відповідного підсумкового контролю.

Перелік питань для підготовки до іспиту:

1. Правила огляду місця події; правила дотримання власної безпеки при наданні домедичної допомоги
2. Нормативно-правова база функціонування системи ЕМД в Україні
3. Основи анатомії та фізіології людини
4. Проведення первинного огляду у хворого/постраждалого
5. Методи оцінки ознак життя у постраждалих з раптовою зупинкою кровообігу
6. Правила комунікації з службами порятунку
7. Будова і функції організму людини.
8. Склад, основні функції кістково-м'язової системи.
9. Склад, основні функції нервової системи.
10. Склад, основні функції серцево-судинної системи.
11. Склад, основні функції системи виділення.
12. Склад, основні функції системи органів дихання.
13. Склад, основні функції системи травлення.
14. Вивихи, їх види, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
15. Види гострої дихальної недостатності (ГДН) та їх характерні клінічні ознаки.
16. Види гострої серцево-судинної недостатності (ГССН) та їх характерні клінічні ознаки.
17. Відмороження, його ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
18. Електротравма, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
19. Забої, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
20. Інфаркт міокарда, причини їх виникнення, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
21. Колапс, інсульт, непритомність, причини їх виникнення, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
22. Коматозний стан, його види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
23. Кровотечі, їх види, способи тимчасової зупинки кровотеч.
24. Непритомність, її клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
25. Основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу.
26. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях грудної порожнини.

27. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях голови.
28. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях черевної порожнини.
29. Отруєння, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
30. Перегрівання, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
31. Переломи, їх види, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
32. Переохолодження (замерзання), його клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
33. Домедична допомога при екстрених пологах.
34. Підтримка життєво- важливих функцій організму при порушенні дихання.
35. Підтримка життєво-важливих функцій організму при порушенні кровообігу.
36. Порушення основних життєво-важливих функцій організму, порядок їх визначення.
37. Рани, види ран, домедична допомога при пораненнях.
38. Синдром тривалого стиснення, його ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
39. Термінальний стан, його етапи, клінічні ознаки, тривалість етапів.
40. Травми, їх класифікація.
41. Транспортування потерпілих в різних умовах.
42. Шок, його види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
43. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації у хворих/ постраждалих різних вікових груп;
44. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора у хворих/постраждалих різних вікових груп;
45. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації у випадку утоплення;
46. Ознаки обструкції верхніх дихальних шляхів;
47. Алгоритм відновлення прохідності дихальних шляхів у постраждалих різних вікових груп при удавленні;
48. Розпізнавання ознак масивної зовнішньої кровотечі;
49. Розпізнавання ознак внутрішньої кровотечі;
50. Алгоритм зупинки масивної зовнішньої кровотечі;
51. Алгоритм надання домедичної допомоги при підозрі на внутрішню кровотечу;
52. Дотримання правил власної безпеки під час зупинки масивної зовнішньої кровотечі;
53. Алгоритм відновлення та підтримання прохідності дихальних шляхів у хворих/постраждалих різних вікових груп;
54. Алгоритм надання домедичної допомоги при опіках;
55. Опіки, їх види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні термічних опіків, хімічних опіків.

56. Алгоритм надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом;
57. Алгоритм надання домедичної допомоги при отруєнні невідомою речовиною;
58. Алгоритми надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок;
59. Алгоритм проведення сортування постраждалих при масових випадках;
60. Визначати та оцінювати дихання у постраждалого з підозрою на раптову зупинку кровообігу (потрійний прийом);
61. Відновлювання прохідності дихальних шляхів методом постукування та Хеймліха різних вікових груп;
62. Виконувати натискання на грудну клітку при здійсненні серцево- легеневої реанімації у дорослих;
63. Проводити штучну вентиляцію легень у дорослих;
64. Використовувати зовнішній автоматичний дефібрилятор при проведенні серцево-легеневої реанімації;
65. Надавати постраждалому стабільне положення.
66. Визначати та оцінювати дихання у дітей з підозрою на раптову зупинку кровообігу (потрійний прийом);
67. Зупинка кровотечі за допомогою пов'язки що тисне;
68. Зупинка кровотечі за допомогою кровоспинного джгута типу САТ, (СІЧ);
69. Зупинка кровотечі за допомогою тампонування рани;
70. Накладання бинтової пов'язки на кінцівки;
71. Накладати шийний комірцік при травмах шийного відділу хребта;
72. Проводити іммобілізацію постраждалого на довгій транспортувальній дошці;
73. Проводити евакуацію постраждалого з транспортного засобу;
74. Проводити ШВЛ за допомогою мішка Амбу.
75. Накладання шин із штатного та підручного матеріалу при переломах кісток нижніх кінцівок.
76. Поняття іммобілізації: її види та порядок здійснення.
77. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (на верхні кінцівки).
78. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (на нижні кінцівки).
79. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область голови).
80. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область плечового поясу).
81. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область тазо-стегеневого поясу).
82. Технічні засоби іммобілізації, правила користування ними.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни.
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
5. Здобувачі повинні діяти відповідно до політики НУЦЗ України щодо академічної доброчесності.
6. Викладач буде вдячний, якщо здобувач надасть відгук щодо якості навчання та висловить свої пропозиції з покращення змісту курсу та форм роботи.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403 –VI.
2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу», затверджений Указом Президента України від 05.07.2012 р. № 5081 –VI діє з 01.01.2013 р.
3. Наказ ДСНС України від 11 жовтня 2021 року № 682 «Про організацію підготовки та підвищення кваліфікації з надання домедичної допомоги в системі ДСНС».
4. Наказ МОЗ України від 9 березня 2022 року № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».

Базова література

1. Вовк Н. П., Черненко О. М. Анатомія нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності : навчальний посібник. Ч1/ [Н. П. Вовк, О. М. Черненко] – Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. 156 с.
2. Хлівний М.Г., Черненко О.М. Словник термінів з основ медичних знань. - Черкаси: АПБ ім. Героїв Чорнобиля, 2015. 252 с.
3. Черненко О. М., Алексєєв А. Г., Цвіркун С. В. Навчальний посібник: Рятувальнику про домедичну допомогу та небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження. Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2023. 326 с.

Допоміжна література

1. Медицина надзвичайних ситуацій: Навч. посіб. / В.С. Тарасюк та ін. – Київ: ВСВ «Медицина», 2015. 526 с.
2. Організація і надання першої медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях. За ред. В.С. Тарасюка - Вінниця: Нова книга, 2017. 144 с.
3. Практикум «Підготовка з надання домедичної допомоги» за ред. Хлівний М. Г., Черненко О. М., Швиденко А. В., Пархоменко Т. В. Черкаси 2019. 100 с.
4. Тітов І.І., Волошинський О.В., Глушко Л.В., Дацюк О.І. Алгоритм надання невідкладної допомоги у критичних станах: Навчальний посібник / Вид. 3-є. Вінниця: НОВА КНИГА, 2016. 256 с.

5. Хлівний М. Г., Черненко О. М., Швиденко А. В., Пархоменко Т. В. Навчальний посібник: Рятувальнику про домедичну допомогу. Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2017. 404 с.

6. Чаплик В.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Збірник законодавчих і нормативних актів: навч. посіб. / В.В. Чаплик, П.В. Олійник, Я.І. Пилипів, В.Ф. Кузьменко. К.: Медицина, 2015. 376 с.

7. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Рощіна. Київ. Юстон. 2016. 212 с.

8. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій. Практичний посібник. Волянський П.Б., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Дрозденко Н.В., Іскра Н.І., Макаренко А.М., Стрюк М.П., Терент'єва А.В. К.: Видавництво – друкарня 2016. 151 с.

9. Медичний та біологічний захист за умов надзвичайних ситуацій: навчальний посібник. Близнюк М.Д., Волянський П.Б., Гафарова М.Т., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Іскра Н.І., Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Матяш В.І., Сацик С.П., Терент'єва А.В. К.: ІДУЦЗ, 2016. 359 с.

10. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.). Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.. Київ: ІДУЦЗ, 2018. 216 с.

11. Медицина надзвичайних ситуацій. Підручник. Б. Д. Халмурадов, П.Б. Волянський. К.: Центр учбової літератури, 2016. 208 с.

12. MCO 5351.1 Combat and operational stress control programme / Headquarters. Department of the Navy. - Washington, DC: Marine Corps, Pentagon, 2017. 56 p.

13. NATO STANAG 2122. AMedP-8.15, Edition A, Version 1, Requirement for training in casualty care and basic hygiene for all military personnel. 2017. 22 p.

Інформаційні ресурси

1. www.dsns.gov.ua – офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

2. www.moz.gov.ua – офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.

Розробник:

Викладач кафедри психології
діяльності в особливих умовах

Ірина ФІЛЬЧУК